

OS-jubileet 2012 summeras

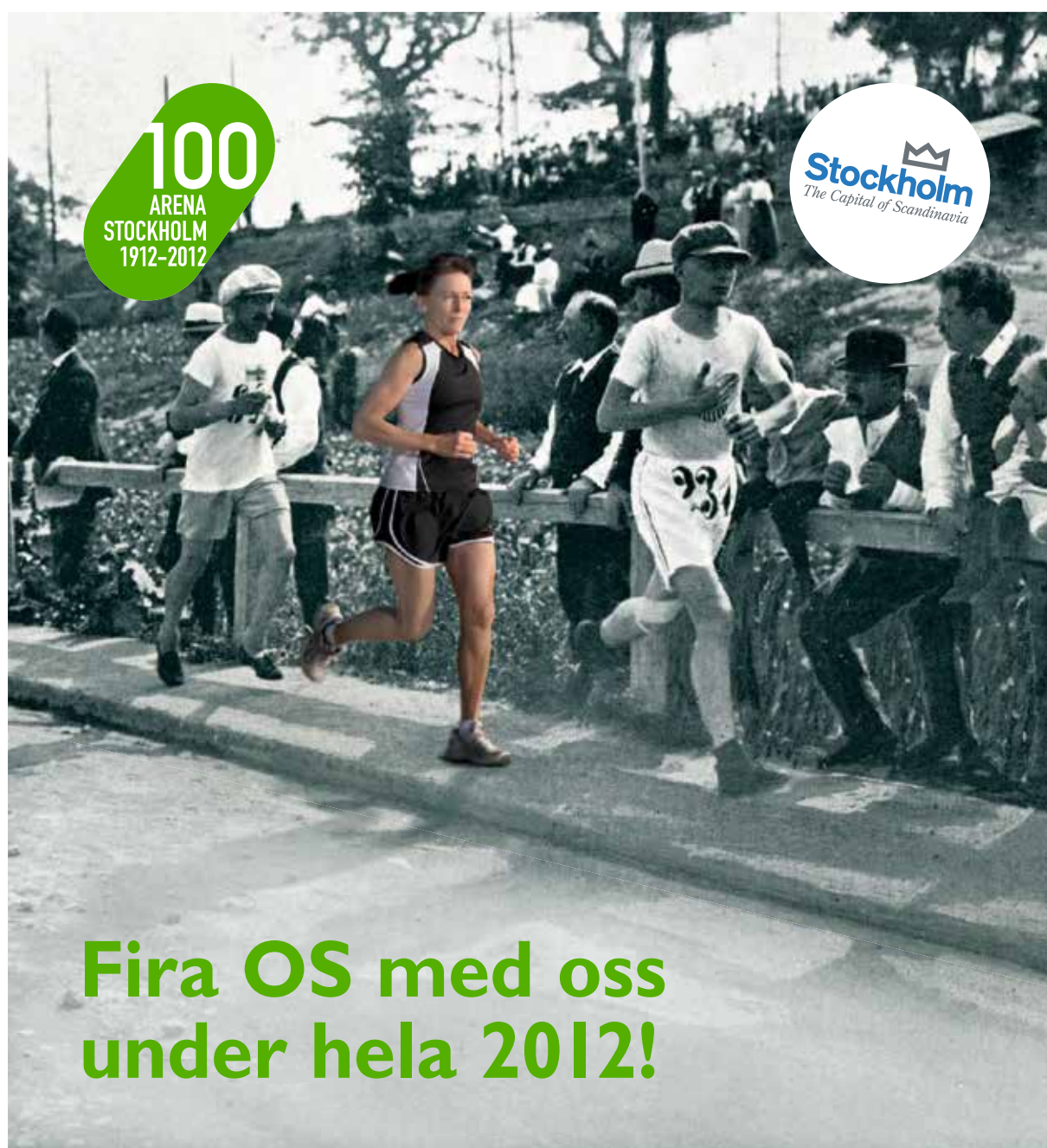
Idrottsrörelsen och Stockholms stad i samverkan
för evenemang och möten inom idrott och kultur

100-årsjubileet av Stadion
och OS i Stockholm 1912

100
ARENA
STOCKHOLM
1912-2012

100
ARENA
STOCKHOLM
1912-2012

**Fira OS med oss
under hela 2012!**

**100-årsjubileet av Stadion
och OS i Stockholm 1912**
Idrottsrörelsen & Stockholms stad
www.arenastockholm2012.se

100-årsjubileet av Stadion och OS i Stockholm 1912

**Slutrapport från
Arena Stockholm 1912–2012**

www.arenastockholm.se

Innehåll	
Ett jubileum för framtiden	3
För hundra år sedan idag	5
Jubileumsåret — en palett av evenemang	6
Varför ett jubileumsår?	7
Att väcka intresset	8
Engagemang	9
115 evenemang från januari till december	10
Isfestivalen inledde	12
Solskensveckan — höjdpunkter i juni	13
Stadionfesten 9 juni 2012	17
Jubileum på land och hav	20
Prova på i augusti	22
Världsklass mitt i Stockholm	23
Beat the Ice 121212	24
OS-känsla runt om i Stockholm	25
Böcker, frimärken och film	27
Minnesvärda platser	28
Legacy — de kommande åren	30
Marknadsföring som gav resultat	33
Organisation	34
Stadens bokslut	36

Ett jubileum för framtiden

Regina Kevius

100-årsjubileet av Stadion och OS i Stockholm 1912 blev en solskenshistoria. Solskensveckan i början av juni var en i raden av höjdpunkter under året. Den veckan innehöll prova på-aktiviteter för barn och ungdomar runt om i staden, högtidligt firande i Stockholms stadshus, regatta på Riddarfjärden och Stadionfesten den 9 juni för alla åldrar med kunglig prägel på den hundraåriga arenan.

Jubileumsåret har nått upp till ambitionerna att aktivera ungdomar, få nationella och internationella tävlingar till Stockholm och sprida firandet i länet. Nynäshamn med seglingstävlingar på samma plats som 1912, Jubileumsmarathon med vändning i Sollentuna på samma plats som vid loppet 1912 och cykelloppet Mälaren runt var evenemang som inte bara förde jubileumsfirandet ut i länet, utan även innebar internationell uppmärksamhet.

Under året arrangerades ett stort antal ungdomstävlingar, däribland flera tävlingar för ungdomar med funktionsnedsättning. Det har genomförts 13 svenska mästerskap i olika idrotter. Stockholm har dessutom stått värd för världsmästerskap och världscuptävlingar i skilda idrotter som ishockey, styrkelyft, bordtennis, simning och triathlon. Stadion har varit en livlig arena under året, men hela staden har också fungerat som den arena det var tänkt. Flera evenemang har lyft fram de speciella kvalitéer som Stockholm har med vattnet, broarna, strandpromenaderna, de gröna lungorna och den vackra innerstaden. Stockholm Triathlon som genomfördes i Strömmen och Gamla stan, med växling vid Slottet gav staden färgstark och värdefull internationell marknadsföring.

De 12 miljoner kronor som staden avsatte för jubileumsfirandet har skapat ett engagemang och insatser som inneburit att idrottsrörelsen, i första hand i form av Sveriges Olympiska Kommitté och Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande, bidragit finansiellt till firandet. Utöver detta har tusentals ideellt arbetande idrottsledare och många idrottsklubbar och förbund investerat i ett stort antal evenemang som antingen fått jubileumsglans eller varit nya tävlingar i själva hundraårsfirandet.

Jag vill rikta ett varmt tack till alla arrangörer och ledare, samarbetspartners och projektorganisationen som på olika sätt varit delaktiga i jubileumsfirandet. Tack vare alla era insatser blev detta ett solskensår och vi kan med tillförsikt blicka framåt och tillsammans utveckla idrottsstaden Stockholm och erbjuda fler och nya möjligheter till fysisk aktivitet för inte minst barn och ungdomar.

*Regina Kevius (M)
Stadsbyggnads- och idrotts-
borgarråd*

OLYMPISKA SPELEN

~ STOCKHOLM 1912 ~

29 JUNI — 22 JULI

A. BÖRTZELLS TR. A. B. STOCKHOLM

Olle Hjortzbergs klassiska affisch (SCIF).

För hundra år sedan idag

En ny modell

Sommaren 2012 hade det gått hundra år sedan Stockholm arrangerade de olympiska spelen 1912. Stockholms stadion byggdes till detta världsevenemang och Stadion är idag världens äldsta ännu fungerande olympiska arena med en rad aktiviteter året runt.

Stockholmsspielen 1912 påverkade de olympiska spelen framöver genom att det blev mer sammanhållna och koncentrerade tävlingar och därmed publikvänligare och intressantare. Det var första gången idrotten stod helt i centrum och inte som tidigare i några fall som sidoarrangemang till en utställning.

Stadionanläggningen, som ritats av arkitekten Torben Grut, höll också en hög kvalitet vilket betydde att rader av nationella och internationella rekord slogs. Stadion blev därmed modell för kommande arenor. Målkamera var en teknisk innovation som fick premiär i Stockholm, och elektronisk tidtagning togs i bruk för första gången.

Lyckat på flera sätt

Idrotten fick en starkare ställning i Sverige under början på 1900-talet. Idrotten spreds så småningom till alla samhällsklasser och båda könen. Planeringen av OS 1912 gjordes av män och deltagarna var i huvudsak också män. Av 2 547 deltagare var 57 kvinnor, som fick delta i simsport och tennis. Framtiden innebar

dock att även kvinnorna fick plats i idrottsrörelsen och inom de olympiska sporterna. År 1913 infördes också det första statliga bidraget till idrotten i Sverige.

Vid OS 1912 blev Sverige bästa nation av 28 deltagande nationer. Det innebar en stor nationell stolthet. Till Stockholm kom 445 journalister som kunde sprida sin bild av Stockholm ut i världen. Det var då ett Stockholm som inte ännu tagit steget fullt ut att bli en modern huvudstad.

Den goda organisationen, de lyckade tävlingarna, stämningen på och runt tävlingsarenorna, samt inte minst det strålande sommarvädret gjorde att de olympiska spelen i Stockholm kom att kallas Solskensolympiaden, ett begrepp som levt vidare i ett århundrade. ”The Swedish masterpiece” var ett annat kvalitativt omdöme.

Jubileumstanken väcks

Efter beredning av ett förslag att högtidlighålla 100-årsminnet som ställdes till idrottsförvaltningen beslutade berörda nämnder och styrelser (idrottsnämnden, kulturnämnden och styrelsen för Stockholm Business Region) 2008 att godkänna en planering av ett jubileumsfirande av OS 1912. Då hade redan kommunstyrelsen den 23 januari 2008 beslutat att ge stadsledningskontoret i uppdrag att påbörja planeringen för 100-årsjubileet. Därefter hade idrottsförvaltningen tillsammans med kulturförvaltningen

och Stockholm Business Region påtagit sig beredningsansvaret för förslag till inriktning av organisation och planering för 100-årsjubileet.

Jubileumsåret – en palett av evenemang

Jubileumsåret 2012 manifesterades främst i en rad evenemang och det slutgiltiga kalendariet innehöll det mesta i idrotts- och motionsväg från VM-tävlingar, nordiska och svenska mästerskap till mindre ungdomstävlingar. De evenemang som projektet ansvarat för har i stor utsträckning präglats av både idrott och kultur. Det gäller *Isfestivalen* som inledde jubileet, *Stadionfesten*, *På gator och torg* och avslutningen *Beat the Ice* där jubileumsåret dansades ut med Luciadisco på isbanan på Zinkensdamms idrottsplats.

Jubileumsprojektet har varit i strålkastarskenet, i Stockholm, regionalt, nationellt och internationellt. En mängd arrangörer har lagt ner stort arbete på att genomföra sina tävlingar och uppvisningar och de och projektorganisationen har genomfört våra olika arrangemang på ett fantastiskt sätt. Idrottsförbund, föreningar och kommuner har bidragit med konkreta insatser och entusiasm för att fullfölja alla delar i jubileumsfirandet.

Jubileet började med ett familjearrangemang på Östermalms idrottsplats den 6 januari och avslutades med ett ungdomsevenemang den 12 december. Däremellan har ett hundratal olika evenemang, allt ifrån internationella topparrangemang till mer lokala ungdomsaktiviteter, genomförts på gator och torg i hela staden och i flera grannkommuner.

Ett stort antal arrangemang har nått ut till dem vilka främst skulle nås, nämligen barn och ungdomar. De har fått prova på en mängd olika idrotter och de har fått uppleva idrottsuppvisningar till inspiration och eget idrottande. Stadens egen "hundraåring" Stockholms stadion har utnyttjats till fullo. Här genomfördes Stadionfesten som var både Solskensveckans och jubileumsårets höjdpunkt med kunglig glans och i närvaro av 700 svenska olympier. Det var en eftermiddag och kväll som lämnat ett bestående minne. Special Olympics, friidrott för barn och ungdomar med utvecklingsstörning, blev också en fantastisk upplevelse på Stadion.

Jubileumsåret med sina framgångsrika evenemang och arbetssätt som öppnade nya samarbetsmöjligheter har avsatt erfarenheter som redan nu kan omsättas i planer för framtiden – ett arv att vårda.

Ett jubileumsår med

50 idrottsförbund och föreningar

700 svenska olympier

115 evenemang

25 internationella tävlingar

65 arenor eller platser

10 kommuner

130 000 deltagare

1 miljon åskådare och besökare

20 minnesskyltar

10 utställningar

68 000 besök på webbplatsen från 101 länder

55 länder representerade i tävlingarna

I rapporten används genomgående följande förkortningar

SOK	Sveriges Olympiska Kommitté
RF	Riksidrottsförbundet
SCIF	Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande
SIF	Stockholms Idrottsförbund
SVB	Stockholm Visitors Board

Varför ett jubileumsår?

Evenemangsstaden

Syftet med 100-årsjubileet var att belysa Stockholm som evenemangsstad i samband med ett naturligt jubileum och förstärka profileringen av Stockholm som The Capital of Scandinavia. Under planeringen av jubileet skulle samarbetet förstärkas mellan stadens olika aktörer i evenemangsfrågor och i samarbete med den lokala och nationella idrottsrörelsen. Sveriges Olympiska Kommitté (SOK), Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande (SCIF), Riksidrottsförbundet (RF), Stockholms Idrottsförbund (SIF) och Svenska Friidrottsförbundet var självklara samarbetspartners. Tillsammans skulle dessa synliggöra Stockholm som en idrotts- och evenemangsstad i världsklass.

Målet: 100 evenemang

Under året skulle det bli ett stort utbud av idrottsevenemang och kulturupplevelser på stadens arenor, gator och torg med samarbetspartners i regionen. Ambitionen, som också uppnåddes, var att få hundra evenemang under året.

Under 2012 skulle blickarna riktas bakåt, men också aktivt skulle firandet ge upplevelser och en framåtblick för att få fler intresserade av motion och idrott, inte minst barn och ungdomar. Folkhälsoperspektivet fanns tydligt med i uppdraget och planeringen.

Målet var att erbjuda stockholmare och besökare en idrotts- och kulturfest. Jubileet

skulle också öka intresset för idrott och motion samt försöka nå nya grupper av fysiskt inaktiva, inte minst ungdomar och personer med funktionsnedsättning.

Både idrott och kultur

Målgrupper var stockholmare och boende i stockholmsregionen, svenska och internationella besökare och Stockholms näringsliv. Idrottsrörelsens ambition var självklart att få med många sponsorer till sina evenemang och stadens

ambition var att de medel som staden satsade skulle kompletteras genom ekonomiska eller personella insatser från idrottsrörelsens olika organisationer, men också genom ett aktivt näringsliv.

Jubileumsprojektet fick namnet *Arena Stockholm 1912–2012*, Hundra år av idrott och kultur. Genom namnet framhölls att Stockholms stadion var huvudarena för jubileet, men även att hela staden och regionen var en arena för jubileet.

Nästa år börjar sommar-OS redan i januari

100-årsjubileet av Stadion och OS i Stockholm 1912 startar den 6 januari 2012 med en isfestival på Östermalms IP
Idrottsrörelsen & Stockholms stad
www.arenastockholm2012.se

Att väcka intresset

Planering tar tid

Den huvudsakliga marknadsföringen av jubileet startade hösten 2011. Då hade planeringen av alla evenemang kommit på plats efter en lång startsträcka där olika alternativa aktiviteter och datum prövats. Parallellt med planeringen togs mängder av kontakter för att tidigt väcka intresse för jubileet och för att få in idéer och synpunkter.

Den 25 oktober arrangerades en "avspark" på Stockholms stadion i Torben Grut-salen med tilltänkta arrangörer av idrottsevenemang under 2012. Vid arrangemanget samlades alla som visat intresse och som också åtagit sig att delta inom ramen för Arena Stockholm 1912–2012. Under kvällen tydliggjordes olika höjdpunkter under året, det stöd som arrangörerna skulle få från projektorganisationen och hur marknadsföringen skulle genomföras. Samtidigt presenterades den mediapartner, lokaltidningen Mitt i, som ingick som huvudpartner för tidningsmedia.

Webben kommer igång

Alla arrangörer erbjöds marknadsföringsstöd på olika nivåer, från medverkan i de kalendrier som skulle publiceras i Mitt i, till pluggannonser för marknadsföring på offentliga platser. Alla arrangörer hade tillgång till projektets webbsida www.arenastockholm2012.se och kunde också få länkar till sina evenemang. Alla arrangö-

rer skulle också få prismedaljer att dela ut på sina tävlingar. Dessutom hade de möjlighet att beställa andra medaljer, souvenirer, tröjor m.m. direkt från samarbetspartnern Sporrang.

Vykort och foldrar spreds under hösten 2011 vid olika möten, presentationer och föreläsningar. En utställning med sex olika motiv har också producerats för att kunna användas vid olika evenemang.

Kampanj och avtal

Den 14 november fick jubileet sitt stora genomslag vid en presskonferens som genomfördes på Stockholms stadion i Pokalrummet i Sofiatornet. Därefter började jubileet att uppmärksammas från en mängd olika håll och fler intresserade arrangörer kontakta- de projektorganisationen. Strax efter presskonferensen inleddes också en marknadsföringskampanj genom annonsering i tunnelbanan och på bussar, liksom på stadens kulturtavlor.

Inför invigningen av jubi-

Biljettkontor 1912.

leet tecknades ett avtal med SBS Radio (Voice) som blev radiomediapartner i projektet.

Under året har flera OS 1912-relaterade utställningar funnits runt om i staden. På Riksidrottsmuseet, på huvudbiblioteket vid Sveavägen, på Etnografiska museet, på Kungliga Myntkabinettet, på Fotografiska museet och i Konserthuset, i Stockholms stadsarkiv, som företagsminnen på Historiskt Näringslivscenter samt projektets egna utställningar. Det har också arrangerats bussrundturer till platser med anknytning till OS 1912 under ledning av Riksidrottsmuseet och Stockholms Idrottshistoriska Förening.

Engagemang

Publiken, deltagarna

Totalt deltog 130 000 personer i jubileumsaktiviteter under året och cirka en miljon besökte evenemangen. Under året genomfördes 25 internationella tävlingar och 13 svenska mästerskap. Sammantaget genomfördes 115 evenemang. Merparten av deltagarna i den öppna verksamheten av prova på-karaktär var barn och ungdomar. OS i Kungsan och Ung08 i Kungsträdgården var två i raden av populära aktiviteter. Staden blev en arena från Skärholmens centrum i söder till Tensta i norr. Flera evenemang på Stockholms stadion var avsedda för barn och ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. Ett exempel var Special Olympics, friidrott för ungdomar med utvecklingsstörning.

Internationell prägel

Jubileet fick enligt planerna en internationell prägel. Legendariska deltagare från 1912 uppmärksammades av den internationella pressen och från ländernas representanter i form av ambassader och regeringsrepresentanter.

Guldmedaljören i tio- och femkamp Jim Thorpe från USA räknas som en av idrottshistoriens allra största. Hans barnbarn John Thorpe kom till Stockholm liksom barnbarnsbarnet till den japanske långlöparen Shizo Kanakuri, benämnd "Japanen som försvann" sedan han brutit maratonloppet 1912 utan att anmäla detta.

Inspirationsdag på Stockholms stadion under ett internationellt präglat jubileum.

Även barnbarnet till den legendariske pansargeneralen och OS 1912-deltagaren George S. Patton liksom flera andra släktingar till olika 1912-deltagare besökte Stockholm och givetvis Stadion.

Maratonlöpare till minne

En stor japansk delegation fanns på plats i Sollentuna centrum när två minnestavlor till Kanakuris ära avtäcktes. Den japanske IOK-delegaten Noriyoki Ichihara hade dessförinnan överlämnat gåvor till Sollentuna kommun och familjen Petré som tog hand om Kanakuri när han bröt.

Den portugisiska regeringen och ambassaden i Stockholm hedrade minnet av den portugisiska Francisco Lázaro, som olyckligtvis dog i samband med loppet 1912, vid en stämningsfull ceremoni med ett 60-tal portugisiska löpare och deras anhöriga på Stadion.

En stor grupp från Sydafrika tillbringade en vecka i Stockholm – "löparstaden". Vinnaren av maratonloppet 1912, Kennedy Kane McArthur representerade Sydafrika men var född i nuvarande Nordirland vilket resulterade i kontakter med hans födelsestad Dervock och det McArthur-museum som finns där.

Internationellt intresse

Projektet hade ett nära samarbete med Storbritanniens ambassad, vilket bland annat resulterade i massmedial uppmärksamhet och att den brittiske ambassadören Paul Johnson lyckönskades och höll tal på Stadionfesten.

Greklands ambassadör var också engagerad som starter och prisutdelare vid terrängtävlingen Hellasloppet i oktober.

Utöver de mer officiella besöken tog projektorganisationen och Stadion emot många internationella besökare.

115 evenemang från januari till

Januari

Invigning – Isfestivalen • Östermalms IP Idrottsförvaltningen
Ishockeyturnering • Östermalms IP Brinkens IF
Finaler S:t Erikscupen Fäktning • Åkeshovs sim- och idrottshall Stockholms Fäktförbund
Stockholms Winter Games • Stockholmsmässan Stockholm Games AB
Swedish International • Eriksdalshallen Svenska Badmintonförbundet
SM i simhopp • Eriksdalsbadet Stockholmspolisens Simidrottsförening
Stockholm Trophy • Östermalms IP Stockholms Skridskoallians
SAF-pokalen • Åkeshovs sim- och idrottshall Stockholms Allmänna Fäktförening

Februari

JSM allround och veteran SM • Östermalms IP Stockholms Skridskoallians
Finaler S:t Erikscupen Fäktning • Åkeshovs sim- och idrottshall Stockholms Fäktförbund
Spontanhockey för allmänheten 12–16 år • Kungsträdgården Stockholms Ishockeyförbund

Mars

Kings of Tennis by Index International on ATP Champion Tour • Stockholm Waterfront Hjertquist Consulting AB
Royal Palace Sprint • Stockholms slott Svenska Skidförbundet
Schack4:an och Schack56:an • Globe Arenas, Annexet Stockholms Schackförbund
Challenge Eugène Fillol • Åkeshovs sim- och idrottshall Föreningen för Fäktkonstens Främjande

April

Stockholm Hockey Cup • Farsta IP, Spånga IP FOC Farsta
SM och USM i AG gymnastik • Åkeshovs sim- och idrottshall Stockholm Top Gymnastics
Studentiaden 2012/Studentmästerskap • Bosön Sveriges Akademiska Idrottsförbund
Idrottsgymnasiaden 2012 • Stockholms stadion, Östermalms IP m fl Stockholms Idrottsgymnasium
Finaler Mitt i Cupen • Eriksdalshallen Stockholms Innebandyförbund

Maj

International Youth Diving Meet • Eriksdalsbadet Stockholmspolisens Simidrottsförening
En gymnastikfest för alla • Eriksdalshallen Gymnastikförbundet Öst
Finaler Mitt i Cupen • Fryshuset Stockholms Basketbollförbund
2012 IIHF World Championship • Ericsson Globe Svenska Ishockeyförbundet
Olympic Day • Stadion m fl Sveriges Olympiska Komité
Skolmarathon • Stockholm, Sollentuna Futuraskolan Rådan
Challenge Bernadotte Stockholm Grand Prix • Eriksdalshallen Svenska Fäktförbundet
Student-SM i terränglöpning/ Milspåret • Djurgårdsbrunnsviken Stockholms Studenters IF, SSIF/Spårvägens Friidrott
Karlbergs BK firar 100-årsjubileum • Stadshagens IP, Karlbergs slott Karlbergs BK
SM i brottning • Eriksdalshallen Stockholms Brottningförbund

Juni

Stadion 100 år • Stockholms stadion Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande
ASIC Stockholm Marathon • Stockholms stadion (målgång) Hässelby SK, Spårvägens FK
Fotbollslandskamp "Genrep inför VM" • Råsunda Stadion, Solna Svenska Fotbollförbundet
Stockholm 1912–2012 Regatta • Riddarfjärden Svenska 6-Meters Förbundet, Gaff Yacht Society
Stockholm Mini Marathon • Stockholms stadion (målgång) Hässelby SK, Spårvägens FK
Prova-på olika idrotter • Centralstationen Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Prova-på olika idrotter • Tensta centrum Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Prova-på olika idrotter • Medborgarplatsen Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Prova-på olika idrotter • Slussen Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Prova-på olika idrotter • Liljeholmen Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Prova-på olika idrotter • Sergels Torg Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Prova-på olika idrotter • Skärholmens centrum Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Prova-på olika idrotter • Farsta centrum Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Prova-på olika idrotter • Vällingby centrum Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Prova-på olika idrotter • Kista centrum Idrottsrörelsen, Idrottsförvaltningen
Special Olympics • Stadion Svenska Handikappidrottsförbundet
"Genrep inför EM" Sverige-Serbien • Råsunda Stadion, Solna Svenska Fotbollförbundet
Invigning Tensta Parkouranläggning • Nydalsparken, Tensta Spånga-Tensta Stadsdelsförvaltning
ISSF World Championships 2012 Running Target • Gymnastik- och idrottshögskolan Svenska Skyttesportförbundet
Prova på baseboll och softboll, barn, ungdomar och vuxna • Gärdet Stockholm Baseboll och Softboll Klubb
Innebandy, matcher och tävlingar • Gamla stan Stockholms Innebandyförbund
VM i segwaypolo • Östermalms IP, Zinkensdamms IP Stockholm Segway Polo Club

december under jubileumsåret

Ännu mer i juni

Svenskt mästerskap i 3on3 Basket • Sergels Torg	Svenska Basketbollförbundet
Jubileumsbankett • Stockholms stadshus	Sveriges Olympiska Kommitté
Olympic Youth Camp • Bosön, Stockholms stadion	Sveriges Olympiska Kommitté
Inbjudningsturnering för 12-åringar, flickor och pojkar • Östermalms IP, Stockholms stadion	Stockholms Fotbollförbund
Sprinter-SM för juniorer, rodd • Djurgårdsbrunnsviken	Stockholm och Svealands Roddistrikt
Simning • Djurgårdsbrunnsviken	Spårvägen Simförening
Stadionfesten • Stockholms stadion	Idrottsförvaltningen
Riddarfjärdens jubileumskappsegling • Riddarfjärden	Stockholms Segelsällskap
VM kvalmatch Handboll herrar Sverige-Montenegro • Ericsson Globe	Svenska Handbollförbundet
World cup classic powerlifting (inofficiellt VM) • Eriksdalshallen	Östra Svealands Styrkelyftförbund
Svenska mästarna 2011, elitseriematch i baseboll • Skarpnåcks basebollplan	Stockholms Baseboll och Softboll Klubb
Europeisk korbollturnering • Gymnastik- och idrottshögskolan	Stockholm Korbollklubb
Eken Cup • Gubbängsfältet	Eken Cup, AIK Handboll, HK Cliff, GT Söder
16th World Veteran Championships • Ericsson Globe	Svenska Bordtennisförbundet
Stockholm International Open 2012 • Eriksdalshallen	Stockholms Schackförbund
ÅF Offshore Race • Stockholm	Kungliga Svenska Segel Sällskapet

Flest
åskådare

Juli

Stockholm Summer Games • Eriksdalsbadet	Stockholm Games AB
JSM i bågskytte utomhus • Bromma, Tyresö, Södertälje	IF Ulvarna Bågskytte, Tyresö BS, Södertälje BF
Jubileumsmarathon Stockholm 1912–2012 • Stockholm, Solna, Sollentuna	Hässelby SK, Spårvägens FK
Jubileumsregattan 2012 • Nynäshamn	Nynäshamns kommun
SM i gång • Stockholms stadion (målgång)	Stockholms Gång- och vandringsförbund

Augusti

OS-by i Kungsträdgården • Kungsträdgården	SOK, Kungsträdgården park och evenemang
Multisport • Stockholm	Stockholm Extreme
Mälaren Runt 2012 • Mälardalen	Fredrikshofs IF Cykel
Kulturfestivalen/Ung08 • Kungsträdgården	Kulturförvaltningen
Sverige-Brasilien • Råsunda fotbollsstadion, Solna	Svenska Fotbollförbundet
DN Galan • Stockholms stadion	Stadionklubbarna
Midnattsloppet • Södermalm	Hammarby IF Friidrott
DN Galan Youth • Stockholms stadion	Stadionklubbarna
SM i friidrott • Stockholms stadion	Stadionklubbarna
SM och NM i Modern Femkamp • Stockholm	Svenska Mångkampsförbundet
SM och JSM i rodd • Magelungen, Farsta	Stockholms och Svealands Roddistrikt
Stockholm Triathlon • Stockholm	Svenska Triathlonförbundet

Flest
deltagare

September

Stockholmspolisens Idrottsförening 100 år • Stockholms stadion	Stockholmspolisens Idrottsförenings Alliansförening
Återinvigning av Farsta sim- och idrottshall • Farsta sim- och idrottshall	Idrottsförvaltningen
Råsunda Golfbana 100-årsjubileum • Råsunda Golfbana	Svenska Golfhistoriska Sällskapet
40-årsjubileum Vällingby sim- och idrottshall • Vällingby sim- och idrottshall	Idrottsförvaltningen
Inspirationsdag i världsklass för gymnasieelever • Stockholms stadion	Idrottsförvaltningen
OS i Västertorp • Västertorp	Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning
Jubileumssupvisning • Åkeshovs sim- och idrottshall	Stockholm Top Gymnastics

Oktober

25-mannahelgen 2012 • Lida Naturreservat	IFK Tumba, Mälarhöjdens IK, Snättringe SK, OK Södertörn
Hellasloppet • Hellasgården	Hellas Friidrottsklubb
Swimming World Cup • Eriksdalsbadet	Svenska Simförbundet
Idrotta Nollåta 2012 • Eriksdalsbadet och Eriksdalshallen	Ungdomsrådet, Arena Stockholm 1912–2012

November

Stockholm International Paragames STIG • Stockholm, Solna, Nacka, Upplands-Bro ...	Stockholms Handikapp Idrottsförbund
Invigningsmatch Sverige-England • Friends Arena, Solna	Svenska Fotbollförbundet
Winter Jam • Stockholms stadion	Louder
Stockholm International Horse Show • Ericsson Globe	Svenska Ridsportförbundet

December

Beat the Ice • Zinkensdamms IP	Projektgruppen Arena Stockholm 1912–2012
Officiell avslutning • Kungliga Tennishallen	Projektgruppen Arena Stockholm 1912–2012
OBS. Några rubriker omfattar flera evenemang	

Isfestivalen inledde

Det hettar till på Isfestivalen.

På historisk mark

Den 6 januari genomfördes invigningen av jubileet. Det skedde genom Isfestivalen på Östermalms idrottsplats. Platsvalet hade både historiska och naturliga skäl. Idrottsplatsen invigdes 1906 och var även träningsanläggning och tävlingsarena under OS 1912. Detta uppmärksammades genom avtäckning av en minnesskylt, förrättad av Stockholms kommunfullmäktiges ordförande Margareta Björk, som också gjorde den formella invigningen av jubileet inför 3 500

åskådare och deltagare som trivdes med några minusgrader och fullmåne.

Isfestivalen inleddes med prova-på i olika isporter som konståkning, långfärdsskridsko, short track, ishockey, bandy och skridskokälkåkning.

Isshow och disco

Därefter övergick festivalen i en isshow med ett konståkningsprogram som avslutades med ett fyrverkeri. Efter detta började isdisco som pågick till klockan 20. Isen var sprängfylld av deltagare i alla åldrar.

Många barnfamiljer hade kommit och flera uttryckte önskemål om att en isfest borde bli något årligt återkommande i Stockholm.

Lokaltidningen Mitt i fanns på plats med gratis soppkök och tält. Den på idrottsplatsen uppförda OS-paviljongen från 1912 fick sin historia berättad av Karl Örsan från Riksidrottsmuseet och ordförande för styrgruppen för jubileet, idrottsförvaltningens chef Olof Öhman, hälsade de inbjudna gästerna från staden och idrottsrörelsen välkomna till Isfestivalen.

Solskensveckan – höjdpunkter i juni

Tema Solsken

Under de olympiska spelen i Stockholm 1912 var vädret strålande och veckorna benämndes i efterhand Solskensolympiaden. SMHI:s statistik bevisar att det var en varm och solig period efter en synnerligen regnig inledning av sommaren.

100-årsjubileet av Stadion och OS i Stockholm 1912 (projekt Arena Stockholm 1912–2012) knöt an till detta och döpte årets höjdpunkt till *Solskensveckan*.

Den 1 juni högtidlighölls att Stockholms stadion invigts för exakt 100 år sedan. Det firades vid entrén från Lidingövägen där en minnestavla invigdes av Sveriges Centralförening för Idrottens Främjandes ordförande Ulf Lönnqvist och av tidigare löparstjärnan Anders Gärderud, som är både guldolympier från Montreal 1976 och världsrekordhållare på Stockholms stadion. Ceremonin inramades av åtskilliga paraplyer.

Stadion i blickpunkten

Stadion hade gjorts extra fin och smyckats med blommor. Under dagen var det öppet hus och guidade vandringar på Stadion där förberedelse inför Stockholm Marathon dagen därpå pågick. Besökarna kunde ta del av olika utställningar, ett bord med flera nyutkomna OS-böcker och film visades i Torben Grut-salen på Stadion.

Dagen därpå genomfördes

Dansuppvisning i Vällingby – en av aktiviteterna runt om i staden.

ASICS Stockholm Marathon som redan gått till maratonhistorien som det kallaste långlopp som genomförts i Stockholm under en sommarmånad. Regn, blåst och fyra plusgrader, lägre temperatur än julafton 2011 skapade svårigheter för arrangören, publiken och inte minst löparna. Ingen som deltog eller tittade på lär glömma denna ”mara”.

Perioden 2–9 juni började i ösregn, hårda vindar och låga temperaturer men slutade i sol. Ett 50-tal förbund och idrottsklubbar var med under veckan och ett stort antal engagerade människor bidrog till att skapa god stämning på olika platser i staden.

På gator och torg

För att nå så många stockholmare som möjligt runt om i staden genomfördes aktiviteten *På gator och torg* mellan den 3 och 8 juni.

Evenemangsplatser var exempelvis Sergels Torg, Centralstationen, Farsta Torg, Skärholmens centrum, Vällingby centrum och Liljeholmens centrum. En mängd olika idrotter som gymnastik, brottning, boxning, schack, cheerleading, basket, rullstolsbasket, fäktning, friidrott med stående längdhopp (en gren som fanns på OS-programmet 1912) med flera idrotter presenterades.

Tillsammans med dessa uppvisningar fanns musik i alla

dess former som Kulturskolan i Stockholm stod för.

Mycket att prova på

Under veckan var det också prova-på-aktiviteter och Olympic Days på gator och torg runt om i Stockholm. Det började på Centralstationen med bland annat gymnastik, fäktning och schack där den internationella stormästaren Ulf Andersson spelade simultanschack mot 30 schackspelare. Det fortsatte sedan med aktiviteter och mycket prova-på och kulturinslag och uppvisningar i Tensta centrum, Medborgarplatsen, Slussen, Skärholmens centrum, Farsta centrum, Vällingby centrum och Kista centrum. På Farsta idrottsplats arrangerades mini-OS den 8 juni, samma dag som det var aktiviteter i centrum. På Sergels Torg pågick uppvisningar och tävlingar under två dagar. Här avgjordes också SM i Basket 3on3, basket mot en korg.

Special Olympics

Den 5 juni var det Special Olympics på Stadion. I friidrottstävlingarna deltog ungdomar med utvecklingsstörning. Det var soliga tävlingar som också bjöd på Prins Daniels, idrottsministern Lena Adelsohn Liljeroths och Carolas medverkan.

Den 7 juni invigdes Tensta Parkouranläggning vid Nydalsparken i Tensta, ett exempel på något nytt i idrottens värld och en annorlunda fysisk aktivitet. Ett annat exempel på ny idrott var segway-polo där VM-tävlingar avgjordes på Östermalms IP och Zinkensdamms IP. "Fredde" i populära TV-serien Solsidan gav segway

Stående längdhopp på Medborgarplatsen.

Special Olympics på Stadion.

Uppvisning på Stockholms Central under Solskensveckan.

ett ansikte och tack vare tävlingsformen fick åskådarna se svårigheten med att både styra och spela.

I Gymnastik- och idrotts-högskolans lokaler intill Stadion pågick världsmästerskap i Running Target, löpande mål. Under OS 1912 hette den skyttegrenen Löpande hjort.

Andra innesporter utomhus

Norr Mälärstrand var arena för innebandy utomhus. Här pågick ungdomstävlingar intill vattnet med musikinramning. Närmare Rålambshovsparken genomfördes några dagar senare jubileumskappseglingarna i jolleklasser. Den 9 juni spelades baseboll och softboll på Gärdet. Samma dag avgjordes även Sprint-SM i rodd för juniorer i Djurgårdsbrunnsviken.

I Djurgårdsbrunnsviken var det också simtävlingar samma dag. En simarena hade byggts upp på samma plats i Djurgårdsbrunnsviken där tävlingarna i simning och simhopp avgjordes vid OS 1912. Det var där som 17-åriga Greta Johansson från Stockholm blev den första svenska kvinnan att erövra en olympisk guldmedalj. Det skedde i simhopp. I samband med tävlingarna avtäcktes minnestavlor från roddtävlingarna och simningarna 1912.

Övriga tävlingar i anslutning till Solskensveckan var VM i skytte, SM-tävlingar i rodd, innebandyturnering, fäkttävlingen Challenge Bernadotte, SM i brottning, World Cup i styrkelyft och tävlingar i schack.

Inför EM i fotboll

Mitt i veckan spelades en

VM i segway-polo på Östermalms IP.

Simtävlingar i Djurgårdsbrunnsviken med Nordiska museet i fonden.

landskamp mellan Sverige och Serbien som en del i uppladdningen inför EM. Innan matchen överlämnades en minnestavla till Solna stad med text om de fotbollsmatcher, bland annat finalen mellan Storbritannien och Danmark, som avgjordes på Råsunda IP. Tavlan ska sättas upp när de nya byggnaderna är på plats på området. Råsunda fotbollsstadion rivs och ersätts av Friends Arena. På Tranebergsängen hade tidigare under veckan avtäckts en min-

Sverige besegrar Serbien i genrepet inför fotbolls-EM.

nestavla som också anknöt till fotbollsturneringen. Där, på det som då var Djurgårdens IF:s hemmaarena, spelades också ett antal matcher vid OS 1912.

Regatta mitt i stan

På Riddarfjärden pågick under veckan jubileumsseglingen Stockholm 1912–2012 Regatta. Båtarna, 6:or, låg utanför Stadshuset och ett stort antal tävlingar genomfördes med legendarer inom seglingen, kändisar från skidor och ishockey och med presidenten för Internationella Olympiska Kommitén, Jaques Rogge, som en av de skickliga seglarna.

Jubileumsbankett

Den 8 juni hölls Sveriges Olympiska Kommittés jubileumsbankett i Stadshuset. Omkring 400 gäster, inklusive kungaparet, fick uppleva ett program som knöt an till OS 1912 i Stockholm och hundraårsjubileet. Talarna betonade Stockholm 1912 som en modell för de kommande olympiska spelen. Utan OS i Stockholm skulle inte spelen ha överlevt var en allmän mening. Journalisten Jens Linds lovordade

OS-film visades i delar vilket skapade en solig atmosfär under kvällen. Den nya svenska OS-sången Hagsätra IP inför OS i London i år framfördes av Hagsätra Sport (duon Andreas

Johnson/Niklas Strömstedt). IOK:s ordförande Jaques Rogge och högste chefen för London-OS, Lord Coe (löparstjärnan Sebastian Coe), var uttalat nöjda.

Med undanvind på Riddarfjärden under jubileumsregattan.

Festdeltagarna formerar sig till jubileumsbankett.

Lord Coe, olympisk mästare och OS-general i London 2012.

Drottning Silvia, IOK-ordföranden Jaques Rogge och IOK-ledamoten Pernilla Wiberg under jubileumsbanketten.

Stadionfesten 9 juni 2012

Kungaparet anländer till Stadionfesten.

Förfest med prova på

Oron var in i det sista stor för att det skulle bli regn och låga temperaturer under lördagens fest. Prognoserna varierade in i det sista, men det blev en solskensfest. Festen inleddes på eftermiddagen med prova på-aktiviteter, utställningar och en rad aktiviteter i området mellan själva Stadionborgen och Valhallavägen som för dagen döpts till Idrottsparken.

Där kunde de många besökarna skjuta, rida, brottas, fäktas, spela tennis, köra rullstol, hoppa längd och prova dragkamp och besöka de olika stånden och paviljongerna.

Aktiviteterna pågick både inne på Stadion och utanför. Det hela övergick sedan till en ung-

domsstafett för tolvåringar där Huddinge AIS segrade. Spelare från Gotland visade upp "nationalsporten" perk för publiken. Perk är ett bollspel där man slår bollen med händerna och även får använda fötterna.

En fotbollsturnering hade pågått på Östermalms IP under dagen. Det var lag med tolvåriga pojkar och flickor från de klubbar som tävlade om SM-titeln 1912. Lagen kom från AIK, Djurgårdens IF, Örgryte IS och IFK Eskilstuna. Finalerna spelades inne på Stadion. I både pojk- och flickfinalen segrade AIK.

Alla olympier på plats

Kl 18.00 exakt började huvudprogrammet. Det inleddes

med att kungaparet kom in på Stadion i hästdragen vagn och intog sina platser på Kungliga läktaren. Därefter följde en bejublad inmarsch av närmare 700 svenska olympier som representerade samtliga olympiska spel från S:t Moritz 1948 till Vancouver 2010 plus några som skulle delta i London-OS senare under sommaren.

Enligt uppgift var detta första gången som något land på ett liknande sätt uppmärksammat samtliga levande olympier och inte enbart medaljörer. In kom också 600 ungdomar 14–18 år som deltog på Olympic Youth Camp på Bosön under den här helgen. Därefter följde en gymnastikuppvisning med 600 gymnaster från olika

Gymnastikuppvisning med 600 gymnaster.

klubbar och discipliner, som följdes av uppvisningar i ett stort antal idrotter som brottning, fäktning, tennis, hästdressyr, förföljelselopp cykel, friidrott med stavhopp, löpning 800 meter och stående längdhopp. Dragkamp avgjordes i två matcher mellan polisen och brandkåren där brandmännen drog bäst.

På sista versen

Kvällen avslutade med en masskör med 500 medlemmar under ledning av körledaren Gabriel Forss, som övergick till en mindre kör One Voice som avslutade hela kvällen med ett ABBA-medley. Avslutningslåt var Dancing Queen och efter den lämnade kungaparet Sta-

dion. Kungaparet hade varit på plats under hela Stadionfesten och deltog även i allsångslåten "En kväll i juni".

Stadionfesten blev en stor publik och idrottslig framgång. Stadion var välfylld av deltagare från idrottsrörelsens olika organisationer, de 700 olympierna och "vanliga" åskådare som köpt biljetter. Samtliga idrotter som fanns med 1912 var representerade på Stadion eller på annat håll tidigare under dagen. Konferencierer var Rickard Olsson och Jessica Lindén.

Några av Sveriges bästa kvinnliga stavhoppare fanns på plats under Stadionfesten.

*Föregående sida:
700 olympier tågar in.
På gång under Stadionfesten.
Klassisk OS-gren på klassisk arena.*

Masskören – 500 sångare – i dubbel upplaga.

Jubileum på land ...

Två av jubileumsårets mest uppskattade evenemang och höjdpunkter var Jubileumsmarathon Stockholm 1912–2012 den 14 juli och Jubileumsregattan 2012 i Nynäshamn den 20 juli till den 5 augusti.

Loppet beskrevs av många löpare och åskådare som det bästa och trevligaste ”maraton” som arrangerats. Det blev en stark upplevelse när tvåtusen löpare åt gången släpptes in på Stockholms stadion för start under publikens applåder.

På startlinjen fanns barnbarnsbarnet, Yoshiako Kurado, till den ”försvunne japanen” Shizo Kanakuri, som är ett stort och aktat namn i Japan. En sydafrikansk delegation satte fart på Kungliga läktaren för att hedra segraren från maratonloppet vid OS 1912, Kennedy Kane McArthur.

Inramningen var överlag historisk med alla funktionärer i vit skjorta, fluga och halmhatt. Många löpare och åskådare var klädda i 1912 års anda och veteranbilar syntes på många ställen. Jubileumsmarathon gick den 14 juli på samma datum som loppet 1912. Det blev också nästan exakt samma sträckning ut till Sollentuna kyrka i Rotebro där löparna vände. Sollentuna centrum och området runt Sollentuna kyrka bjöd på riktig folkfest, liksom vätskekontrollerna som hade karaktären av 1912.

Inför drygt 40 km allvar.

Yoshiako Kurado går i mål.

1912 års mode i 2012 års lopp.

... och hav

Jubileumsregattan 2012 i Nynäshamn genomfördes den 20 juli till den 5 augusti. Arrangörerna Nynäshamns kommun och Nynäshamns segelsällskap hade "tur med vädret" under hela jubileumsperioden. Seglingarna och alla övriga evenemang och aktiviteter samlade

75 000 åskådare som mestadels rörde sig i hamnen där kommunen gjort stora investeringar och byggt upp ett riktigt festivalområde. Ett antal båtar som varit med 1912 fungerade som dragplåster tillsammans med artistuppträdanden, utställningar, mässor och Olympic Day.

Prova på i augusti

OS i Kungsan

Den 9–11 augusti genomfördes OS i Kungsträdgården med ett stort antal prova på-aktiviteter för barn och ungdomar. Den 10 och 11 augusti genomfördes även Olympic Days där flera svenska olympier deltog och framträdde på scenen. Tillförordnade idrottsborgarrådet Ulla Hamilton invigde arrangementet. Skytten Håkan Dahlby gjorde bejublat framträdande och fanns på plats under en hel eftermiddag, skrev autografer och berättade om sina idrottsupplevelser. De unga besökarna fick prova stående längdhopp, handboll, golf, bordtennis, häcklöpning, höjdhop, fäktning, boxning, pannafotboll i bur, segling och mycket annat.

Håkan Dahlby visar lerduvor under OS i Kungsan.

Kulturfestivalen och Ung08

Den 14 augusti startade Stockholms kulturfestival med scener runt om i innerstaden bland annat på Gustav Adolfs Torg, Sergels Torg och Brunkebergstorg. I Kungsträdgården startade Ung08 med medverkan av ett stort antal offentliga aktörer och organisationer. OS i "Kungsan" övergick då till idrottsaktiviteter inom ramen för Ung08. Här fanns åter möjligheter att pröva på olika idrotter. Idrottsförvaltningen var ansvarig för aktiviteterna och funktionärer kom från idrottsföreningar och från förvaltningens olika idrottsanläggningar.

Prova på under OS i Kungsan.

Världsklass mitt i Stockholm

Gala på Stadion

Den 17 augusti genomfördes DN Galan Samsung Diamond League på Stockholms stadion. Elva olympiska guldmedaljörer från OS i London var på plats. Funktionärerna var klädda i kläder som påminde om OS 1912. Kopplingen till just 1912 var naturlig eftersom det var i samband med OS i Stockholm 1912 som det internationella friidrottsförbundet bildades.

Onsdagen den 14 augusti arrangerades DN Galan Youth på Norrbro där barn och ungdomar fick prova på olika friidrottsgrenar och även fick möta guldmedaljörer från OS i London.

SM och World Cup

Evenemangen avlöste varandra. Efter DN Galan och ”Världens längsta bokbord” följde SM-tävlingar i friidrott på Stockholms stadion, SM i rodd på sjön Magelungen, Modern femkamp vid Gymnasitik- och idrottshögskolan GIH och Brunnsviken och World Cup i Triathlon mitt i Stockholm med växlingar och målgång vid Slottet. I september återinvigdes Farsta sim- och idrottshall, Vällingby sim- och idrottshall firade 40 år och på Stadion genomfördes inspirationsdag. Stadsdelen Västertorp hade en särskild OS-dag och Top Gymnastics bjöd på en jubileumsuppvisning. Stockholmspolisens idrottsförening fyllde 100 år vilket firades på Stadion den 1 september.

Lisa Nordén i mål som segrare i Triathlon World Cup.

Seminarium och schack

Den 8 oktober arrangerades seminariet Professionell idrott på Nalen i Stockholm och den 30 oktober var det ungdomsevenemang Idrotta nollåtta i Eriksdalshallen och Eriksdalsbadet som arrangerades av projektets ungdomsråd. Hellasloppet avgjordes den 12 oktober med aktiv medverkan av Greklands ambassadör i Sverige.

Under Allhelgonahelgen var det exempelvis handikappidrottstävlingar inom ramen för Stockholm International Para Games. Arrangör var Stockholms Handikappidrottsförbund tillsammans med ett antal

föreningar. Tävlingarna genomfördes i Stockholm, Solna, Nacka och Upplands-Bro.

I november deltog jubileumsprojektet på Riksidrottsforum, den 10–11 november på City Conference Center vid Norra Bantorget. Förutom avslutningarna den 12 december med Beat the Ice och för evenemangsarrangörer och samarbetspartners den 19 december genomfördes som allra sista jubileumsevenemang inom jubileet Rilton Cup, en internationell schacktävling, den 27 december till den 5 januari 2013. Tävlingarna hölls på Clarion Hotel vid Skanstull.

Beat the Ice 121212

Beat the Ice

Avslutningen på jubileumsåret det magiska datumet 121212 blev ett isdisco och prova på-aktivitet Beat the Ice som även innehöll Luciatåg, högtidstal av kommunfullmäktiges ordförande Margareta Björk och stadsbyggnads- och idrottsborgarrådet Regina Kevius samt artister på Zinkensdamms idrottsplats. Arrangemanget var både en avslutning och en ungdomlig övergång till projektets stora mål att få fler barn och ungdomar intresserade av motion och idrott. Omkring 1 500 personer deltog på och kring isen. Jubileumsåret var slut men inte idrottandet och motionerandet och inte de festliga idrottsevenemangen.

Arrangörsavslutning

Den 19 december bjöds alla arrangörer och samarbetspartners in till en gemensam avslutning på jubileumsåret med bland annat bildokumentation. Sammankomsten var på idrottshistorisk mark, i Ten-

Beat the Ice.

nispaviljongen från 1897 och i restaurang Jakthornet i k-märkta Tennisstadion.

Kommunfullmäktiges ordförande Margareta Björk och stadsbyggnads- och idrottsborgarrådet Regina Kevius med flera höll tal. Arrangörer och partners tackades för mycket goda insatser samtidigt som framtiden betonades. Detta blev ett tillfälle att redovisa att det finns en framtid där samverkan för stockholmarnas hälsa bör utvecklas. Det framhölls också att 100-årsjubileet av Stadion och OS i Stockholm 1912 bör ges en tydlig fortsättning där ungdom och fysisk aktivitet ställs i centrum och där evenemang av olika slag kan leva vidare.

OS-känsla runt om i Stockholm

Etnografiska museet

Drygt 12 000 personer såg utställningen om Jim Thorpe på Etnografiska museet mellan den 7 juni och 24 oktober. Utställningen har omvandlats till digital form och blir tillgänglig på museets hemsida. Utställningen invigdes av Jim Thorpes barnbarn John Thorpe.

Stockholmskällan

Stockholmskällan producerade en webbaserad utställning med fotografier, kartor, broschyrer och tidningsartiklar. Den intresserade kunde också ta del av regler i olika idrottsgrenar, elevuppsatser m m.

Stadsbiblioteket

Bibliotekets utställning om OS 1912 hade cirka 60 000 besök. Utställningen omfattade 12 skärmar med fram- och baksida och var under sommaren uppställd i huvudbibliotekets rotunda. Vid den stora OS-banketten i Stadshuset fanns också möjlighet att se utställningen. Utställningen har som stadens gåva överlämnats till SCIF.

Kulturhuset

Bostadsförmedlingen gav information om jubileet på bildskärmar och med OS-platser markerade i den stora Stockholmsmodellen i Kulturhuset.

Konserthuset

OS-utställningen i Konserthuset hade under sommaren 62 000 besökare. Konserthusets arrangörer har framfört att det var "en härlig succé". Parallellt

1912-utställning på Stockholms stadsbibliotek.

med OS-utställningen fanns också en utställning om August Strindberg.

Riksidrottsmuseet

Från den 31 mars till och med den 13 november hade Riksidrottsmuseet cirka 18 000 besök. Museet har genomfört 42 visningar av utställningen Den femte Olympiaden. Riksidrottsmuseet genomförde också 16 stadsvandringar på och kring Stockholms stadion och arrangerade två bussturer med OS 1912 som tema.

I utställningen redovisades vilka länder som deltog och vilka idrotter som fanns med på programmet. Där jämfördes den femte "olympiaden" med OS i London 2012. 28 deltagande nationer år 1912 har nu vuxit till över 200.

Antalet aktiva har ökat från cirka 2 500 år 1912 till cirka 10 500 i London 2012. Under OS i Stockholm deltog 53 kvinnor. I London uppgick antalet kvinnor till cirka 4 700.

Kungliga Myntkabinettet

Kungliga Myntkabinettet hade en mindre monterutställning där pris- och deltagarmedaljer, funktionärstecken, dagsprogram, besökarmärke samt exempel på souvenirmärken visades.

Under perioden mars-oktober hade 45 000 personer besökt kabinettet och haft möjlighet att se OS-montern. Utställningen pågick hela 2012.

Fotografiska museet

För att uppmärksamma jubileet visade Fotografiska utställningen "ePic Moments"; en olympisk historia berättad genom fotografier som skildrar seger, förlust och samhällsförändringar från 1912 fram till idag.

Utställningen var indelad i fem olika sektioner – Olympic Notables, The Swedes, Gender Identity and Equality, Politics och Other Stories.

Noga räknat 68 871 personer besökte museet under

Utställningar, konferenser och stadsvandringar

OS 1912 • Riksidrottsmuseet • April–december	Riksidrottsmuseet
OS-minnen 1912 • Kungliga Myntkabinettet • April–december	Kungliga Myntkabinettet
Idrottshistorisk stadsvandring • Stockholms stadion • 2 maj	Riksidrottsmuseet/Karl Örsan
Skulpturvandring på Stockholms stadion • Stockholms stadion • 3 maj	Riksidrottsmuseet/Gunilla Stillström
Nordisk idrottshistorisk konferens: Perspektiv på OS 1912 • Gymnastik- och idrottshögskolan • 11 maj	SCIF
OS-staden Stockholm • Stockholms stadsarkiv • Augusti–september	Stockholms stadsarkiv
Idrottshistorisk stadsvandring • Stockholms stadion • 29 maj	Riksidrottsmuseet/Karl Örsan
Skulpturvandring på Stockholms stadion • Stockholms stadion • 30 maj	Riksidrottsmuseet/Gunilla Stillström
OS 1912: Skärmutställning med läshörna • Stadsbiblioteket • Juni–augusti	Stadsbiblioteket
Busstur (lång) i Olympiska spelens spår 1912 • 12, 20 maj	Riksidrottsmuseet
Busstur (kort) i Olympiska spelens spår 1912 • 13, 19 maj	Riksidrottsmuseet
Jim Thorpe – indian och idrottshjälte 1912 • Etnografiska museet • Juni–december	Etnografiska museet
Bokbord • Drottninggatan/Riddarebangatan • 19 augusti	Kulturförvaltningen, Arena Stockholm 1912–2012
”Då var det 1912” – Öppet hus när Birkagården fyller 100 år • Birkagården • 20 oktober	Stiftelsen Birkagården
Riksidrottsforum • Stockholm Waterfront • 9–11 november	Riksidrottsförbundet

perioden. Museet gästades även av den idrottshistoriske författaren David Milner som höll ett föredrag om OS-historien.

Centrum för Näringslivshistoria

Centrum för Näringslivshistoria producerade inför Stadionfesten den 9 juni en utställning och ett temanummer av Magasinet Företagsminnen. Både utställningen och magasinet skildrade de olympiska spelen ur ett samhällsperspektiv och även de som byggde Stockholms stadion, de som graverade och gjöt medaljerna, liksom företaget som försåg fotograferna med film.

Under Almedalsveckan i Visby visade Teknikföretagen ett bildspel om bland annat de företag som levererade material till och som var med och byggde till de olympiska spelen.

Stadsarkivet

Stadsarkivets utställning hade temat ”OS-staden Stockholm” och visade hur Stockholm och livet i staden gestaltade sig

under OS-året 1912. Utställningen visade trycksaker, fotografier och handlingar från idrottsarkiv, polisarkiv, skolararkiv m.m. I samband med invigningen berättade Leif Yttergren, docent i idrottshistoria, om Myt och verklighet i Stockholmsolympiaden. Utställningen sågs av uppskattningsvis 1 000 personer.

Utställningen var placerad vid Stadsarkivets entréhall i anslutning till arkivets kafédell. De som under utställningstiden besökt Stadsarkivet för forskning eller annan informationsinhämtning har passerat utställningen och förmodligen också tagit del av den.

Arena 1912–2012

Stadens egen projektorganisation Arena Stockholm 1912–2012 producerade en skärmutställning som har använts vid ett stort antal olika publika evenemang. Riksidrottsmuseum svarade för text och bilder kom från SCIF. Utställningen speglade både de olympiska spelen och Stadion som bygg-

nad. En försiktig bedömning är att cirka 10 000 personer sett utställningen.

Idrottshistoriskt symposium

Under två dagar i maj genomfördes i regi av Stockholms universitets historiska institution, Gymnastik- och idrottshögskolan GIH och SCIF och med stöd av staden ett idrottshistoriskt symposium. Främsta målgruppen var forskare i Norden, yrkesverksamma inom idrotts- och kulturområdet. Drygt 100 personer deltog. Symposiet belyste samhällsvetenskapliga och humanistiska forskningsperspektiv utifrån tävlingarna, människorna och staden. Föredragen behandlade aspekter av OS 1912, dess aktörer, organisation och nationella och kulturella betydelse. Genom utblickar mot olympisk historia uppmärksammades det internationella perspektivet. Vid detta symposium premiärvisades Jens Linds film om OS 1912.

Böcker, frimärken och film

OS 1912 på TV

Journalisten och filmaren Jens Lind producerade med stöd av SCIF den en timme långa filmen om Solskensolympiaden. Filmen har vid flera tillfällen visats på SVT. Filmen berättar bland annat om tre framstående olympier: simhopperskan Greta Johansson, Sverige, maratonlöparen Kennedy Kane McArthur, Sydafrika, och mångkamparen Jim Thorpe, USA. Filmen har blivit något av en dokumentärsuccé och Jens Lind har mottagit flera internationella utmärkelser.

Stockholms Idrottshistoriska Förening har under året genomfört flera bussrundturer till platserna för minneskyltarna efter OS 1912. Föreningen planerar också en fortsättning på denna verksamhet.

Bokbord och frimärken

Vid arrangemanget Världens längsta bokbord som genomfördes den 19 augusti bidrog jubileet till att tre författare blev intervjuade om sina alster som berörde idrottsvärlden. Författarna David Lagercrantz, med boken Jag är Zlatan, Patrik Sjöberg med sina memoarer och Johan Erséus om OS 1912. De intervjuades av Olle Zetterberg, VD för Stockholm Business Region.

Tidigt under arbetet med jubileumsprojektet kontaktades Posten som under våren 2012 gav ut frimärken med anknytning till jubileet. Radiosportens lyssnare röstade fram de två främsta sommarolympierna,

kvinnlig respektive manlig. De som sedan avbildades på frimärken var Carolina Klüft och Ragnar Skanåker. Ett frimärke pryddes också av Stockholms stadion.

Projektorganisationen ger ut tre skrifter om den japanske löparen Shizo Kanakuri, om maratonloppet 1912 och om minnesskyltarna. I samarbete med filmaren Owe Eriksson produceras en presentationsfilm om jubileet.

Titel	Författare	Förlag
Solskensolympiaden	Åke Jönsson	Klocktornet
Stockholmsolympier	Björn Persson (redaktör)	Stockholms Idrottshistoriska Förening
Stockholm 1912	Christer Isaksson	Ekerlids
Stockholmsolympiaden 1912	Hans Bolling, Leif Yttergren	Stockholmia
Solskensolympiaden Stockholm 1912	Johan Erséus	Max Ström
Sverige rider olympiskt i Stockholm 1912	Mona Erwall, Vivianne Malmquist	Sivart
Shizo Kanakuri, Den försvunne japanen av Kazuo Sayama, bearbetad av Rieko Takahashi		
Maratonloppet vid OS 1912	Lars Wahlström	Idrottsförvaltningen
Minnesvärda OS-platser	Björn Alfredsson	Idrottsförvaltningen
Olympiska arenor 1912	Stockholms Idrottshistoriska Förening	

Minnesvärda platser

Historiska texter

Under året har 20 minneskyltar satts upp på olika olympiska platser i staden och i länet. Minnesskyltarna ska påminna oss om OS 1912 och det spel som blev modell för senare olympiska spel och som också innebar idrottens slutliga insteg in i det svenska samhället.

Stockholms Idrottshistoriska Förening har svarat för flertalet av skyltarnas texter. Kommunfullmäktiges presidium liksom företrädare för olika idrotter har på ett engagerat sätt medverkat vid skyltavgäckningarna. Detta har uppskattats både av berörda idrotter, kommuner och åskådarna. Den första skylten avgäcktes på Östermalms idrottsplats vid jubileumsårets invigning den 6 januari och den sista i raden av skyltar överlämnades till sportskyttet på arrangörsavslutningen den 19 december. Skyltarna har ungefär samma utformning som stadens litterära skyltar.

Internationellt gensvar

Flera av skyltarna har mötts av ett stort intresse och gensvar från berörda länder och ambassader. Det gäller inte minst Japan, Sydafrika och Portugal. Det sistnämnda gällde maratonlöparen Lázaro som kollapsade under loppet och dagen efter dog på Serafimerlasarettet. Det var det första dödsfallet i den moderna olympiska historien. En minnestund och insamling till förmån för Lázaros änka och nyfödde son genomfördes på Stadion 1912. I anslutning till Jubileumsmarathon skänkte en portugisisk delegation en minnestavla över Lázaro. Skylten finns nu hos SCIF i Klocktornet på Stadion.

Minnesskyltar

– platser och personer –

- 1 Stadion – centrum för OS 1912
- 2 Östermalms idrottsplats – tennis och fäktning
- 3 Idrottens Hus – inkvartering
- 4 Harpaviljongen – matservering
- 5 Ryttarstadion
- 6 Lindarängens kapplöpningsbana – dressyr
- 7 Barkarby–Rinkeby – terrängritt
- 8 Simstadion i Djurgårdsbrunnsviken
- 9 Nynäshamn – segling
- 10 Villa Lido – start för roddtävlingarna
- 11 Torstenssonsgatan – mål för roddtävlingarna
- 12 Tranebergs idrottsplats – fotboll
- 13 Råsunda idrottsplats – fotboll
- 14 Kaknäs skjutbana – skytte
- 15 Råstasjön – skytte
- 16 Liljeholmen – start för cykelloppet
- 17 Maraton genom Solna
- 18 Shizo Kanakuri – ”Japanen som försvann”
- 19 Francisco Lázaro – offer i maratonloppet
- 20 Maratonstenen i Rotebro

Banan för det legendariska OS-maratonloppet den 14 juli 1912.

Idrottshistoriskt minne från Olympiska spelen i Stockholm 1912
This was a site for the Olympic Games in Stockholm 1912

Stadion huvudarena vid Olympiska spelen i Stockholm 1912

Till OS behövdes en mer ändamålsenlig arena än Idrottsparken som låg på den plats där Stockholms stadion slutligen uppfördes. Arkitekt var Torben Grut (1871–1945) och byggherre Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande. Det första spadtaget togs den 23 november 1910. Stadion uppfördes av byggnadsfirman Kreuger & Toll. Byggnadens yttre beklädnad består av handslaget tegel från Helsingborgs Ångtegelbruk.

Stadion byggdes för 19 000 åskådare med en ståplatsläktare för 9 000 åskådare och två sittplatsläktare för vardera 5 000 åskådare. En provisorisk ståplatsläktare byggdes över norra fondläktaren så att det totala publikantalet under spelen 1912 kunde bli 22 000 åskådare. Totalkostnaden för bygget blev 1 177 086:62 kronor.

Stadion invigdes den 1 juni 1912 av konung Gustav V, och med parader och tal lett av Centralföreningen för Idrottens Främjande och översten, friherre Sven Hermelin. En av invigningstalarna var Victor Balck med av-

slutningsorden: "Härmed förklarar vi Stadion öppnad och invigd för sitt fosterländska ändamål".

Förutom invigningsceremoni 6 juli och en officiell avslutning av stadions tävlingarna 17 juli avgjordes ett stort antal tävlingar på Stockholms stadion under Olympiska spelen i Stockholm 1912:

Brottning • 6–15 juli • Grekisk-romersk stil	
Cykel • 7 juli • Målgång på Valhallavägen	
Dragkamp • 8 juli	
Fotboll 29 juni • Gruppspel	Holland–Sverige 4-3
2 juli • Semifinaler	England*–Finland 4-0
4 juli • Final	Danmark–Holland 4-1
	England*–Danmark 4-2
	13 865 åskådare

Friidrott • 6–15 juli
Gymnastik • 8, 10–12 juli
Modern Femkamp • 12 juli • Terränglöpning, start och mål
Ridning • 15–17 juli • Dressyr och banhoppning, dressyr och banhoppning i fälttävlan

*England representerade Storbritannien i fotbollsturneringen

Denna historiska minnesskylt sattes upp år 2012 som en del i 100-årsjubileet av Stadion och OS i Stockholm 1912.

Text och fakta:
Stockholms Idrottshistoriska Förening

En av 20 minnesskyltar som påminner om vår OS-historia.

Avtäckningen av minnesskylten över Francisco Lázaro vid Maratonporten på Stadion.

Minnesskylten över Shizo Kanakuri finns i två exemplar, en svensk version och en japansk översättning.

Mälaren runt

Mälaren runt på cykel blev ett traditionellt cykellopp i arrangemang av Fredrikshofs IF lördagen den 11 augusti med 150 cyklister som i klungor tog sig runt Mälaren.

Samtidigt avtäcktes en minnesskylt på startplatsen för cykelloppet vid 1912 års OS vid den gamla folkskolan strax

intill nuvarande Liljeholmens centrum.

Mälaren runt-cyklister passerar under den klassiska linbanan på vägen mellan Kungsör och Arboga.

Legacy – de kommande åren

Inför och vid London-OS 2012 användes begreppet "Legacy" för det som ska hända efter spelen och hur det ska komma londonborna till godo. Vad ska hända med anläggningarna? Hur ska de komma alla till del i ett folkhälsoperspektiv och ur idrottslig synvinkel. Samma synsätt kan tillämpas i Stockholm.

Evenemangsstrategi

Stockholms stad antog 2012 en ny evenemangsstrategi. Strategin i koncentrat innebär att Stockholm ska vara en evenemangsstad och upplevelsestad i världsklass. Det innebär bland annat att Stockholm år 2030 ska vara en av Europas tre främsta evenemangsstäder och ett naturligt val för internationella evenemangsarrangörer inom idrott, kultur och nöjen.

Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen och Stockholm Business Region har under 2012 varit stadens representanter i 100-årsjubileet av Stadion och OS i Stockholm 1912. Jubileumsfirandet har skett i nära samverkan med föreningar, lokala förbund och nationella organisationer inom idrottsrörelsen. Sveriges Olympiska Kommitté, Riksidrottsförbundet, Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande, Svenska Friidrottsförbundet och Stockholms Idrottsförbund har tillsammans med stadens representanter ingått i styrgruppen för jubileet. Projektet har letts och samordnats från idrottsförvaltningen.

Nya sporter gör sitt intåg. Tensta Parkour invigs.

Jubileumsprojektet har skapat ett mycket konstruktivt och positivt samarbetsklimat kring både större och mindre idrotts-evenemang. Evenemangen har också lyft fram staden som en arena. Många evenemang har genomförts på olika idrottsarenor, främst Stockholms stadion men mycket har också skett i stadsrummet i stort. City, Gamla Stan, området runt Slottet,

centrala torg, Centralstationen, parker och förortscentrum har också fungerat väl som arenor.

Utifrån erfarenheterna under jubileumsfirandet föreslås att arvet efter jubileet tas tillvara de kommande åren, som en viktig del i utvecklingen av Stockholm som evenemangsstad. Följande idéer presenteras inför framtiden.

Hela staden blir en arena. Innebandyfinal i Mitt i-cupen mitt i stan.

Solskensdag

Genomför en Solskensdag varje år i början på juni, dvs. vid samma period då Solskensveckan genomfördes under jubileet på gator och torg. Erfarenheter och kontakter från På gator och torg tas på det sättet tillvara.

Folkhälsoperspektivet var tydligt under jubileet genom denna prova på-verksamhet kopplad till uppvisningar. Detta bör därför bli en del av en ordinarie verksamhet.

Följa OS i Stockholm

Under jubileumsåret genomfördes flera evenemang i Kungsträdgården. Dels var det *Ung08*, ett årligen återkommande evenemang som kulturförvaltningen är huvudansvarig för. Dels var det *OS i Kungsan* som arrangerades i samverkan mellan jubileumsprojektet, SOK och Kungsträdgården Evenemang AB. Detta arrangemang innehöll prova på-verksamhet i ett stort antal idrotter, uppvisning och medverkan av olympier och sändning från OS i London på storbildsskärm i Kungsträdgården. Allt detta bidrog till ett mycket uppskattat evenemang både för stockholmare och turister.

Olympic Day

Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) genomför varje år Olympic Day på framför allt skolor runt om i landet. Olympic Day marknadsför den olympiska tanken genom prova på-aktiviteter i olika idrotter och genom medverkan av svenska olympier. Den 27 april 2013 arrangeras Olympic Day i Stockholm samma dag som SOK fyller 100 år. Olym-

Ung08 ger alla chansen att idrotta.

pic Day föreslås bli ett årligt evenemang i Stockholm som kan genomföras i samband med "We are Stockholm", det nya namnet på Ung08.

Stockholms stadion

Stockholms stadion har en självklar plats i stadens olympiska historia och idrottshistoria överhuvudtaget. Stadion bör utvecklas som besöksmål i Stockholm med guidade turer och en tydlig plats i marknadsföringen av Stockholm som besöksort.

Samtidigt bör Stockholms stadions roll som Sveriges mest kända arena för friidrott betonas liksom Stadions höga internationella status. Den årliga DN Galan har en viktig plats i idrotts- och evenemangs-Stock-

holm. Detsamma gäller för anrika Finnkampen som är tillbaka i Stockholm och på Stadion i september 2013.

Stadion har även en plats i den olympiska historien som världens äldsta OS-arena som ännu är i funktion och i högsta grad aktiv. Målet är att Stadion framöver ska vara arenan för en rad olika idrotts- och kultur-evenemang.

My

Stockholm Winter Games på Stockholmsmässan var det första evenemanget som genomfördes under jubileumsåret 2012. Arrangemanget har nu utvecklats till en ungdomsmässa med namnet *My* där idrotten utgör en del, men där ungdomars livssituation

Prins Daniel delar ut priser vid Special Olympics 2012.

speglas utifrån olika perspektiv. Samverkan med Stockholms Idrottsförbund bör kunna stärkas för genomförandet av denna mäsä.

Special Olympics

Special Olympics på Stadion var en friidrottstävling för personer med utvecklingsstörning och var ett framgångsrikt evenemang under Solskensveckan. Staden bör profilera sig ytterligare som en stad som stöder handikappidrott och ökar tillgänglighet inom idrottsområdet.

Olympisk historia

Jubileumsfirandet lämnar efter sig 20 minnestavlor som minner om OS 1912, byggandet av Stockholms stadion och Stockholms rika idrottshistoria. En folder produceras där dessa tavlor finns beskrivna. En plan för skyltarnas skötsel ska också tas fram. Den kan användas för att skapa en "app" där användaren enkelt kan ta sig runt i stadens olympiska historia. Den kan användas av skolor eller andra som vill lyfta fram Stockholms idrottshistoria i

olika sammanhang. De bussturer som gjordes av Stockholms Idrottshistoriska förening och Riksidrottsmuseet till olika platser i staden och länet med anknytning till OS 1912 bör genomföras även kommande år.

Isfester

På Östermalms idrottsplats och Zinkensdamms idrottsplats genomfördes under jubileumsåret ett issportsevenemang med uppvisningar i konståkning, prova på-verksamhet samt isdisco. Det skedde både som invigning och avslutning av jubileumsåret. Det framfördes många önskemål från både arrangörer och deltagare att något liknande borde genomföras varje år. Det bör prövas tillsammans med tidigare samarbetspartners och sponsorer om det kan genomföras liknande arrangemang kommande år. Issportföreningarna bakom Skridskons dag kan vara lämpliga samarbetspartners. Det viktigaste är att det kan bli en prova på-verksamhet som klubbar och förbund kan ta huvudansvar för.

Media

Bokutgivning, filmproduktion, utställningar, framtagandet av frimärken etc. borde kunna användas i marknadsföringen av Stockholm som idrottsstad och belysa idrottens samhällsbetydelse. Merparten av det material som togs fram för jubileet borde kunna användas som inspirationskällor. I samband med arrangemanget Världens längsta bokbord genomfördes intervjuer med några av författarna till årets idrottsböcker. Bokbordet är årligen återkommande och borde kunna användas som plattform även kommande år i marknadsföringen av idrotten och historien.

Jens Linds film och filmen från Stadionfesten den 9 juni borde kunna användas som inspirationskällor i olika sammanhang. Samverkan med Riksidrottsmuseet kan utvecklas.

Regionalt samarbete

Jubileumsmarathon den 14 juli och Jubileumsregattan Nynäshamn samt avtäckningen av minnestavlor om olympisk historia från 1912 i samband med olika evenemang var goda exempel på regionala aktiviteter och samarbete under jubileumsåret. Erfarenheterna från detta samarbete borde enligt idrottsförvaltningen kunna tas tillvara kommande år. Inom handikappidrotten finns ett utvecklat samarbete kring idrottsarrangemang mellan några kommuner. Detta borde kunna växa och involvera fler i genomförandet. En första utmaning borde också vara att länets kommuner genomför eller deltar i Special Olympics.

Marknadsföring som gav resultat

Många besök på webben

Marknadsföring och massmediekontakt har varit av stor betydelse för OS-jubileet. Marknadsföringen inleddes tidigt i form av kontaktskapan- de åtgärder med idrottsrörelsen, berörda kommuner, idrottshis- toriska sällskap med flera.

När projektets webbplats www.arenastockholm2012.se startade 2011 spelade den en viktig roll för att ge informa- tion om projektet, kommande evenemang och OS-historia. Arenawebben har sedan starten 1 mars redovisat följande statistik:

- Totalt antal nyheter under projektet: 345
- Antalet unika besökare: 68 355
- Dag med mest besök: den 9 juni med 3 019 besök
- Flest besökare: från Sverige och de allra flesta från Stock- holm

Information hela året

Så gott som varje projektpartner och evenemangsarrangör har haft egen information om jubi- leet och även länkat från sina webbplatser till Arenawebben.

Tack vare samarbetet med Lokaltidningen Mitt i och SBS Radio har Storstockholms invånare nåtts av omfattande OS-budskap i princip under hela 2012. Projektet har även utnyttjat så kallade kulturtavlor och genomfört kampanjer i tunnelbanan.

Presskontakter – lokalt och internationellt

Kontakten med massmedierna har bestått av två större press- konferenser och kontinuerlig information inför olika evene- mang och aktiviteter. Genom- slaget för jubileet har varit omfattande och starkt. Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, SVT och Radio Stockholm har alla haft längre reportage om OS-jubileet. Detta gäller också för andra dagstidningar och fackpress. Pressbearbetningen gavs tidigt även en interna- tionell inriktning som bland annat bestod av journalistbesök i Stockholm av exempelvis

BBC. Den sammanställning som gjorts av Stockholm Business Region (redovisas separat) gav sammanfattnings- vis följande resultat enbart för perioden 1 april–13 augusti 2012. Sökningen har gjorts i svensk- och engelskspråkiga redaktionella webbmedier.

- 594 artiklar om OS i Stock- holm 1912 i samband med OS 2012
- Flest artiklar återfanns i USA med 119 artiklar
- I Europa hade Storbritannien störst genomslag med 110 artiklar
- Svenska medier publicerade 80 artiklar

Jubileet uppmärksammades stort i Japan.

Styrgrupp

Olof Öhman	Idrottsförvaltningen, ordförande (Inger Båvner t.o.m. 2010)
Gunilla Lindberg	Sveriges Olympiska Kommitté (SOK)
Peter Reinebo	Ersättare SOK
Ulf Lönnqvist	Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande (SCIF)
Gunilla Lydén	Ersättare SCIF
Nils-Rune Nilsson	Riksidrottsförbundet (RF)
Peter Larsson	Stockholms Idrottsförbund (SIF)
Cinnika Beiming	Ersättare SIF
Anders Albertson	Svenska Friidrottsförbundet (SFIF) (Mikael Peterson t.o.m. 2011)
Berit Svedberg	Kulturförvaltningen
Olle Zetterberg	Stockholm Business Region (SBR)
Pia Stenervall	Stadsledningskontoret, kommunikationsstaben
Anette Craas	Idrottsförvaltningen
Roland Berndt	Idrottsförvaltningen
Kjell Olofsson	Idrottsförvaltningen (Kersti Rutström t.o.m. 2010)
Nils-Rune Nilsson, Peter Reinebo, Gunilla Lydén, Cinnika Beiming har deltagit i det operativa arbetet och medverkat i framtagandet av projektplanen.	

Projektgrupp

Gruppen hade ansvar för Stadionfesten och aktivitetsveckan (vecka 23) och andra gemensamma jubileumsaktiviteter i projektet. Gruppen hade också ansvar att ta fram förslag till styrgruppen vad gäller olika styrdokument och annat som styrgruppen skulle besluta om.

Projektledare, ordförande	Kjell Olofsson
Projektsamordnare	Anette Craas
Kommunikationschef	Roland Berndt
Evenemangssamordnare	Margareta Myrgård
Koordinator	Kjell Gyllensten (regi Stadionfesten)
Konsulent	Malin Bernt (Ungdomsrådet)
Kommunikatör	Pia Stenervall
Representant för SOK/RF/SCIF	Nils-Rune Nilsson
Representant kulturförvaltningen	Roger Ticoalu
SVB	Henrik von Arnold, Mattias Rindberg
Representant SIF	Cinnika Beiming

En arbetsgrupp med tjänstemän från idrottsförvaltningen, projektgruppen samt Nils-Rune Nilsson hade ansvar för allt löpande arbete. Till gruppen knöts vid behov personer ur styr- och projektgrupperna och projektgrupp *Historia* samt särskilda konsulter. Ur arbetsgruppen skapades en särskild grupp för *På gator och torg*. I den gruppen ingick representanter för idrottsförvaltningens olika anläggningar.

Konsult	Ronald Åhman (marknadsföring)
Konsult	Jan Åkerblom (Stadionfesten)
Representant SOK/RF	Nils-Rune Nilsson
Konsult	Bo Johansson (Kultur, Historia)
Representant SIF	Kenneth Hörnqvist (Minnesskyltar)
Praktikant/projektanställd	Maria Knutsson
Samordnare	Karin Olsson-Sandberg (projektledare På gator och torg, Västerort)
Volontärer	175 personer

Mediapartners

Ett särskilt avtal upprättades med Lokaltidningen Mitt i Stockholm AB som innebar marknadsföring av jubileums-evenemang genom annonser, pluggannonser och redaktionellt material och aktiv medverkan på ett antal evenemang under året.

Avtal upprättades även med SBS Radio om verksamhetsmässigt, men inte ekonomiskt samarbete.

Styrdokument

Projektbudget

Tidsplan

Kommunikationsplan

Marknadsföringsplan

Plan för sponsorkontakter

Grafiskt program

Evenemangsplan

Kriterier för jubileumsarrangemang

Skyltar

Särskild arbetsgrupp. Ansvarig Roland Berndt

Särskild arbetsgrupp. Samordning Peter Reinebo, SOK

Kontaktpersoner utsågs för alla evenemang.

Utlagda uppdrag

Webbplats "2012"

Minnessaker för gåvor och till försäljning

Ungdomsrådet, Tillgängligt evenemang

Arenor/Evenemangsplatser

Volontärsorganisation

Klädprogram

Profilering idrottsanläggningar, ambassadkontakter, informationsfoldrar, presentationsfilm

Digital mall för arrangörer

Dokumentation och slutrapport

Roland Berndt/Ola Ilstedt, idrottsförvaltningen

Gunilla Lydén, SCIF

Malin Bernt

Kjell Gyllensten

Margareta Myrgård, Malin Bernt och Maria Knutsson
SOK och projektgrupp

Roland Berndt

Kommunikationsstaben

Projektledaren

Särskilda initiativ

Jubileumsbok om OS 1912

SCIF

Annonser i Mitt i.

Ett uppslag i Åke Jönssons jubileumsverk "Vägledning till SOLSKENS-olympiaden".

Stadens bokslut

Kostnader	Mkr
Marknadsföring, kläder, medaljer, konsulter, historiska skyltar, slutrapport	4,1
Bankett, regatta	0,6
Ungdomsaktiviteter, Olympic Youth Camp, OS i Kungälv, Ungdomsrådet	0,7
På gator och torg, Prova på	1,1
Stadionfesten 9 juni	3,8
Arrangörsstöd / DN-galan, SM-tävlingar, iordningställande anläggningar	1,4
Avslutningar, Zinken "121212", Arrangörsträff Tennisstadion 20121219	0,5
Summa	12,2

Intäkter	Mkr
Anslag	12,0
Intäkter Stadionfesten	0,2
Summa	12,2

Både Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) och Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande (SCIF) bidrog till direktfinansieringen av delar av jubileet. SOK finansierade både jubileumsbanketten och Olympic Youth Camp på Bosön, Lidingö, samt genomförde Olympic Day på ett antal platser i staden och länet. SCIF bekostade utgivningen av bokverket "Solskensolympiaden" och Jens Linds uppmärksammade och uppskattade dokumentärfilm om OS i Stockholm 1912. Vidare medverkade SCIF i en rad olika evenemang och mottagande av internationella besökare före och under 2012.

Det ekonomiska värdet kan uppskattas till fem miljoner kronor från SOK och två miljoner kronor från SCIF. Dessutom genomfördes en rad insatser av förbund och föreningar som inte kan värderas i ekonomiska termer. Med tillägget av väl fungerande samarbeten med sponsorer kan konstateras att stadens insats resulterat i ett starkt ekonomiskt gensvar. Samtidigt bör Stockholms stadions roll som Sveriges mest kända arena betonas och dess höga internationella status ej att förglömma.

Bilder

Omslag 1: Idrottsförvaltningen, Hans Ekestang, IEC in Sports/Magnus Östh

Omslag 2: Arena Stockholm 1912–2012

Omslag 4: SCIF, Mitt i, Hans Ekestang

Sid 2: Hans Ekestang

Sid 3: Stockholms stad

Sid 4: SCIF

Sid 5: SCIF

Sid 7: Arena Stockholm 1912–2012

Sid 8: SCIF, Arena Stockholm 1912–2012

Sid 9: Idrottsförvaltningen

Sid 10–14: Hans Ekestang

Sid 15: Hans Ekestang, Svenska Fotbollförbundet

Sid 16: Hans Ekestang, Niklas Larsson SOK, SCIF

Sid 17–20: Idrottsförvaltningen, Hans Ekestang

Sid 21: Idrottsförvaltningen, Nynäshamns kommun

Sid 22: Hans Ekestang

Sid 23: IEC in Sports/Magnus Östh

Sid 24–25: Hans Ekestang

Sid 27: Posten, Bokförlagen

Sid 28: Idrottsförvaltningen, Stockholm Marathon

Sid 29: Arena Stockholm 1912–2012, Hans Ekestang

Sid 30–32: Hans Ekestang

Sid 34: Arena Stockholm 1912–2012

Sid 35: Mitt i, Björn Alfreðsson

Sid 36: Arena Stockholm 1912–2012

Utgivning:

Idrottsförvaltningen, Stockholms stad 2013

www.stockholm.se

2012 ... Hundra år har gått sedan de olympiska spelen i Stockholm 1912. Med den nybyggda Stockholms stadion som huvudarena genomfördes det som kom att kallas "Solskensolympiaden". Namnet berodde inte bara på det vackra vädret. Stockholms-OS var också ett lyckat evenemang som kom att bilda modell för alla kommande olympiska spel.

Under 2012 firades 100-årsjubileet av Stadion och OS 1912 med fler än hundra evenemang inom idrott och kultur. Inte mindre än 130 000 aktiva deltog i olika jubileumsevenemang under året. Åskådarantalet uppgick till totalt en miljon.

Jubileet firades med många evenemang där Solskensveckan, Stadionfesten, Jubileumsmarathon och Jubileumsregatta i Nynäshamn var höjdpunkter. Förutom att vara historiska återblickar pekade alla aktiviteter framåt mot nya möjligheter för Stockholm som idrotts- och evenemangsstad.

Utöver personliga hågkomster av jubileumsåret kommer stockholmarna att påminnas av ett 20-tal minnesskyltar, som satts upp på platser som för hundra år sedan var olympiska arenor.

I den här rapporten summeras jubileumsåret med utblickar mot framtiden.

